

Rørdrum *Botaurus stellaris*

Bittern

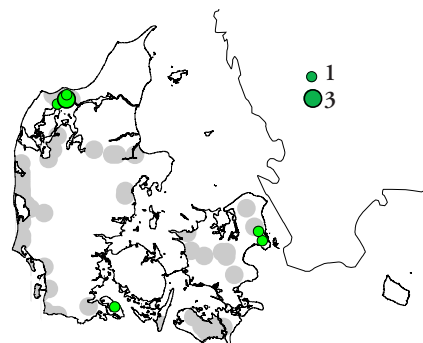
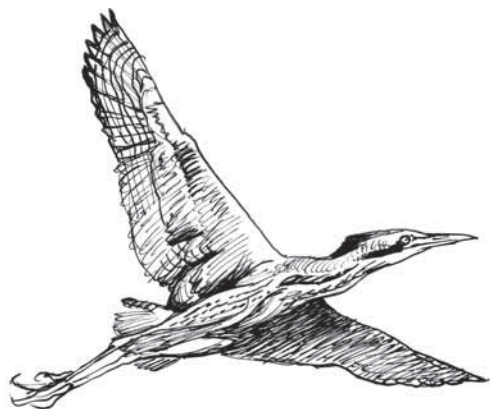

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for fugle, som senere er genmeldt, samt artens danske yngleudbredelse (1993-96). Ringing sites for birds later recovered, and breeding distribution (1993-96).

Rørdrummen lever en skjult tilværelse i vidtstrakte rørskove. I Danmark er arten en fåtallig ynglefugl, med en anslået bestand på 150-200 par, primært koncentreret omkring Vejerne i Nordvestjylland og Maribo-søerne på Lolland. Tidligere var arten en mere ustadig ynglefugl, men milde vintre formodes at have haft en gunstig indflydelse på bestanden. Uden for Danmark yngler rørdrummen i det meste af Europa og Nordafrika, samt gennem Asien til Stillehavet. De europæiske rørdrummer overvintrer formentlig i yngleområderne med mindre vinteren tvinger dem til at trække mod mildere klima i det sydlige Europa.

Mærknings- og genmeldingsdata

Der er i Danmark ringmærket i alt 58 rørdrummer fra 1927 til 2002 (fig. 3). Det højeste årlige antal mærkninger er ni i 1932, syv i 1967 og syv i 2002. De mærkede fugle er ringmærket af hhv. Dansk Ornithologisk Central (20), Vildtbiologisk Station Kalø (6) og Zoologisk Museum (32). Af de mærkede fugle er otte genmeldt, heraf tre mærket som redeunger. Fem af de genmeldte fugle er mærket ved Vejerne, én på Als, én ved Utterslev mose og én på Vestamager (fig. 2). Hele syv af de otte genmeldte rørdrummer er fundet inden for et år efter mærkningen.

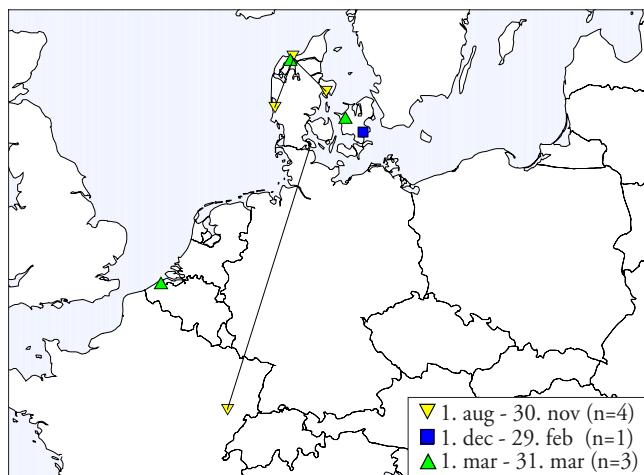

Fig. 1. Samtlige genfund af rørdrum mærket i Danmark (n=8). Linjer angiver direkte efterårstræk. All recoveries of bittern ringed in Denmark (n=8). Lines indicate direct autumn migration.

Fakta Facts

Mærkninger Birds ringed	58
Genmeldinger Recoveries	
Antal genmeldinger No. of recoveries	8
-heraf uden for Danmark Recovered abroad	2 (25%)
Antal fugle No. of individuals	8
-heraf mærket som unger Ringed as chicks	3 (38%)
Genmeldingsandel Proportion recovered	13,8%
Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark Ringed abroad and recovered in Denmark	4
Ekstremer Extremes	
Højeste alder Oldest bird	min. 5 år.
Længste afstand Longest distance	Frankrig France 851 km

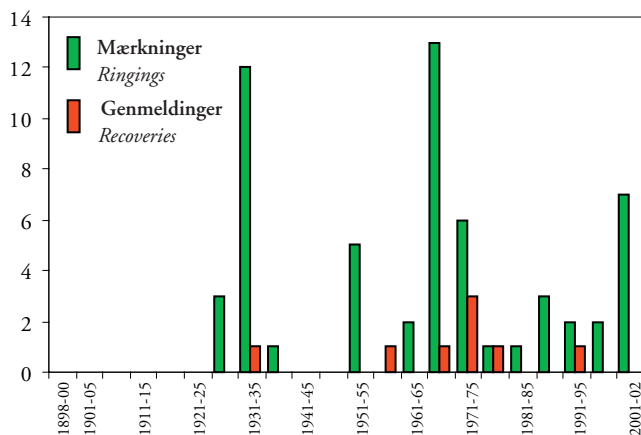

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsår for rørdrum ringmærket i Danmark. Ringing and recovery year of bittern ringed in Denmark.

Træk- og overvintring

Tre fugle er genmeldt i det første efterår efter mærkningen. To var fløjet fra Vejlerne til henholdsvis Kalø Vig og Tipperne, og én fra Als til Frankrig (851 km) (fig. 1). Denne efterårsgenmelding fra Frankrig (1. november 1935), samt genfundet i Belgien (20. marts 1972), tyder på, at en del af bestanden overvintrer sydvest for Danmark. Nogle danske rørdrummer er dog sandsynligvis standfugle, men de få genmeldinger giver ikke mulighed for at estimere hvor stor en del af bestanden, der

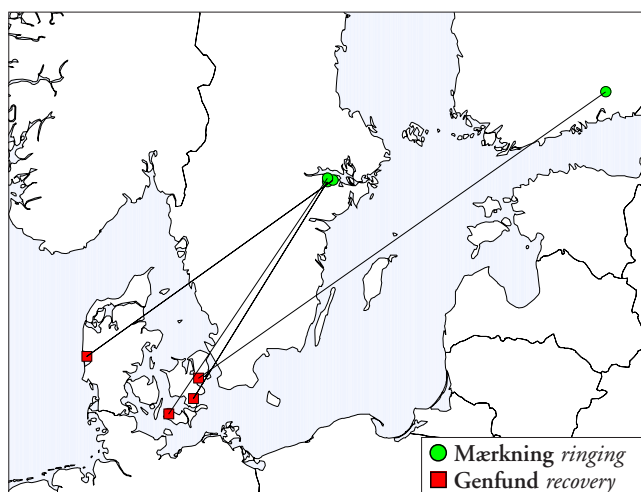

Fig. 4. Mærknings- og genfundslokaliteter for rørdrum mærket i udlandet og genmeldt i Danmark (n=4). Linjer forbinder mærknings- og genmeldingssted. Ringing and recovery location of bittern ringed abroad and recovered in Denmark (n=4). Lines connect ringing and recovery site.

trækker bort. Vintervejret har vist sig at have stor betydning for de engelske rørdrummers træk og overlevelse - i hårde vintre forlader flere fugle deres yngleområde, og dødeligheden er større (Bibby 1981).

Uden for yngletiden gæstes Danmark af fugle fra vore nordiske nabolande. Der er i Danmark genmeldt svenske og finske fugle fra sidst i oktober til sidst i februar (fig. 4). De tre svenske fugle var alle mærket som redeunger i Söderfjärden ved Mälaren, hvor størstedelen af den svenske rørdrummærkning er udført (Fransson & Pettersson 2001). Svenske rørdrummer overvintrer i et vist omfang i Danmark, men en stor del trækker videre mod sydvest til Frankrig, Spanien og Italien (Fransson & Pettersson 2001). De svenske førsteårsfugle overvintrer generelt sydligere end de voksne fugle.

English summary

Even though mild winters have favoured the bittern, it is still a relatively rare breeding bird in Denmark. The first bittern of a total of 58 was ringed in 1927. Eight have been recovered, three in the first autumn after ringing. Two birds were recovered in Denmark, one in France (1 November) and one in Belgium (20 March). The proportion of migrants in the Danish breeding population is unknown. Four bitterns from Sweden (3) and Finland have been found in Denmark from October to February.